

Lobbing i rzecznictwo

Agnieszka Kwaśniewska - Sadkowska i Julia Kluczyńska

20 stycznia 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan spotkania

- Czym jest rzecznictwo a czym lobbying? O teorii i praktyce.
- Czy i dlaczego organizacje mogą i powinny się tym zajmować?
- Na jakie rafy możemy się natknąć? Z jakimi zarzutami trzeba się liczyć i jak na nie odpowiedzieć? - ćwiczenie w grupach.
- Specyfika działań w kontekście polskim i Unii Europejskiej.

Co to jest lobbying?

Spojrzenie z lotu ptaka

- Lobbying to po prostu wywieranie wpływu na prawo i decyzje publiczne.
- Jest wiele definicji, ale łączy je to, że są bardzo szerokie.
- Lobbying to działanie mieszczące się w ramach systemu demokratycznego – obywatele i organizacje społeczne mają prawo zabiegać o swoje sprawy i interesy.
- Obywatele/organizacje nie potrzebują na to zgody lub koncesji ze strony państwa.
- Tylko „lobbying zawodowy”, czyli działania na rzecz osób trzecich i za wynagrodzeniem, jest ściślej uregulowany, ale w niewielkim stopniu nas dotyczy.

Porządkujące uproszczenie

Każdy działanie lobbingowe jest rzecznictwem ale nie każde rzecznictwo będzie lobbingiem.

Kontekst prawny

- Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz ustawa o petycjach.
- Regulamin Sejmu i Regulamin Senatu i regulamin RM
- Traktat o Unii Europejskiej i Karta Praw Podstawowych

Ustawa o działalności lobbingsowej

Art. 2

- 1. W rozumieniu ustawy działalnością lobbingsową jest każde działanie prowadzone metodami prawnie dozwolonymi zmierzające do wywarcia wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa.
- 2. W rozumieniu ustawy zawodową działalnością lobbingsową jest zarobkowa działalność lobbingsowa prowadzona na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów tych osób.

Cytaty z wypowiedzi prof. Wiszowatego

"Ustawa reguluje niewielki wycinek realnej działalności lobbingowej. Definiuje lobbing w taki sposób, że można go wykonywać legalnie w ogóle nie stosując ustawy lobbingowej."

" bez zmiany negatywnego wizerunku lobbystów i lobbingu w mediach [...] bez promocji lobbingu jako cennego i niezbędnego składnika demokratycznego państwa prawnego – żadna, nawet najdoskonalsza regulacja prawna nie przyniesie oczekiwanych efektów.

"Lobbing może być wykonywany wyłącznie z użyciem legalnych środków. Jest cennym wzbogaceniem procesu artykulacji interesów i wzmocnieniem demokracji przedstawicielskiej. Jeżeli działalność opiera się na środkach i metodach nielegalnych, przestępczych - to na pewno nie jest lobbing".

Zródło:

- <https://www.prawo.pl/samorzad/definicja-lobbingu-i-lobbysty-przepisy,524362.html>

Poziom europejski

Art. 11. TUE

Publiczna wymiana poglądów, spójność i przejrzystość działań, inicjatywa prawodawcza obywateli

1. Za pomocą odpowiednich środków instytucje umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim wypowiedzenie się i publiczną wymianę poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii.
2. Instytucje utrzymują otwarty, przejrzysty i regularny dialog ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim.
3. Komisja Europejska prowadzi szerokie konsultacje z zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia spójności i przejrzystości działań Unii.

A dodatkowo - rejestr przejrzystości

PL

[Strona główna](#) [O nas](#) [Nasze priorytety](#) [Aktualności i media](#) [Tematy](#) [Zaangażuj się!](#)

[Strona główna](#) > [O Komisji Europejskiej](#) > [Normy i zasady](#) > [Przejrzystość](#) > [Przedstawiciele grup interesu](#)

Rejestr służący przejrzystości

Przeszukaj rejestr służący przejrzystości – zawiera on informacje na temat grup interesu, których celem jest wywieranie wpływu na kształtowanie polityki i opracowywanie przepisów prawnych przez instytucje europejskie.

SPIS TREŚCI

[Rejestr służący przejrzystości](#)

[Spotkania z przedstawicielami grup interesu](#)

Rejestr służący przejrzystości

Rejestr służący przejrzystości to baza danych zawierająca informacje na temat organizacji, które próbują wpływać na proces wdrażania i kształtowania polityki przez instytucje UE. Rejestr pokazuje, kto reprezentuje jakie interesy i jakim budżetem dysponuje. W ten sposób rejestr umożliwia ogółowi społeczeństwa i innym grupom interesu kontrolowanie działalności lobbingowej.

Dostępne możliwości

Konsultacje społeczne

Wysłuchanie publiczne

Petycje

Udział w komisjach i zespołach w Sejmie i Senacie

Dialog społeczny

Inicjatywa ustawodawcza

**Edukacja/
kampanie społeczne**

Konferencje i spotkania

**Raporty,
ekspertyzy,
białe księgi**

Lobbing v. rzecznictwo - dyskusja

- Które słowo podoba się na bardziej?
- Z którym czujemy się lepiej i komfortowo? Które ze słów będzie zrozumiałe dla naszych rozmówców?
- Czy my reprezentujemy czyjeś interesy? Jeśli tak, to czyje?
- Dlaczego nasze działanie jest ważne (dla kogo konkretnie, w tym poza grupą dzieci i rodzin) i dlaczego? Dlaczego naszym działaniem rozwiązujemy nie tylko nasz problem?

Gdzie szukać informacji?

rcl.gov.pl/category/legislacja/rzadowy-proces-legislacyjny/opisy-procedur/

O RCL ▾ Dzienniki ▾ **Legislacja ▾** Eduk

RCL » Legislacja » Rzadowy proces legislacyjny » Kategoria: Opisy procedur

Opisy procedur

Projekt ustawy ▾ Projekt rozporządzenia RM ▾ Projekt rozporządzenia PRM ▾ Projekt rozporządzenia ministra
Projekt stanowiska rządu do pozarządowego projektu ustawy ▾ Załączniki

Opracowanie projektu ustawy

Projekt ustawy

Podmiotami uprawnionymi (zwanymi dalej również „organami uprawnionymi”, „organami wnioskującymi”, „autorami projektu”) do opracowania projektu ustawy są: członkowie Rady Ministrów właściwi ze względu na materię, która ma zostać uregulowana tym aktem Zakres działania...

Opracowanie projektu rozporząd

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów

Podmiotami uprawnionymi (zwanymi dalej również „organami uprawnionymi”, „organami wnioskującymi”, „autorami projektu”) do opracowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów są: członkowie Rady Ministrów właściwi ze względu na materię, która ma zostać uregulowana tym aktem Zakres działania...

ZGROMADZENIE NARODOWE

POSIEDZENIA SEJMU

KOMISJE SEJMOWE

WNIESIONE PROJEKTY

KONSULTACJE SPOŁECZNE

DRUKI SEJMOWE

PROCES LEGISLACYJNY

Przebieg procesu legislacyjnego

Uchwalone ustawy

Ustawy przyjęte przez Senat bez poprawek

Dotychczasowe uchwały

Strona główna » Prace Sejmu » Proces Legislacyjny » Przebieg procesu legislacyjnego

Przebieg procesu legislacyjnego

projekty ustaw · projekty uchwał · inne przedłożenia · **wszystkie** · wyszukiwanie

< 1 2 3 4 5

Nr druku Tytuł

956	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw
955	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa
954	Poselski projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw
953	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych
952	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo lotnicze
951	Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w

Dziękuję za uwagę i do zobaczenia jutro:)

Julia Kluczynska

juliak@forumdarczyncow.pl

Hierarchia źródeł prawa, analiza prawa

Działając w obszarze rzecznictwa należy znać i powołać się na
obowiązujące prawo.

Jakie są źródła prawa w Polsce?

Źródła prawa obejmują dwie kategorie: źródła prawa powszechnie obowiązującego oraz akty prawa wewnętrznego.

Jakie są źródła prawa w Polsce?

Źródłami prawa powszechnie obowiązującego są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- ratyfikowane umowy międzynarodowe,
- ustawy,
- rozporządzenia,
- akty prawa miejscowego.

Jakie są źródła prawa w Polsce?

Akty prawa wewnętrznego, np.
uchwała Rady Ministrów, zarządzenie
Prezydenta.

Ratyfikowane umowy międzynarodowe, czyli dlaczego Konwencja o prawach dziecka, czy Konwencja praw człowieka są tak ważne?

Umowy międzynarodowe ratyfikuje i wypowiada Prezydent.

Obowiązują trzy tryby ratyfikacji umów międzynarodowych:

- ratyfikacja za zgodą wyrażoną w formie ustawy ratyfikacyjnej,
- ratyfikacja bez zgody ustawowej,
- ratyfikacja w trybie szczególnym.

Ratyfikowane umowy międzynarodowe, czyli dlaczego Konwencja o prawach dziecka, czy Konwencja praw człowieka są tak ważne?

Ratyfikacja umowy wymaga zgody wyrażonej w formie ustawy, jeśli umowa dotyczy:

- pokoju, sojuszy, układów politycznych lub układów wojskowych,
- **wolności, praw lub obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji,**
- członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w organizacji międzynarodowej,
- znacznego obciążenia państwa pod względem finansowym,
- spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy.

Ratyfikowane umowy międzynarodowe, czyli dlaczego Konwencja o prawach dziecka, czy Konwencja praw człowieka są tak ważne?

Ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy. **Umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.**

Akty prawa miejscowego...

są źródłami powszechnie obowiązującego prawa, a zatem muszą posiadać cechy:

- ogólności (generalności) - charakter generalny posiadają normy, które określają adresata poprzez wskazanie jego cech, nie zaś poprzez wymienienie ich z imienia (nazwy).

- abstrakcyjności - abstrakcyjność normy polega zaś na tym, że jej dyspozycja określająca postępowanie adresata ma zastosowanie w wielu powtarzalnych okolicznościach, nie zaś w jednej konkretnej sytuacji.

Niedopuszczalne jest tworzenie delegacji ustawowych umożliwiających wkraczanie przez lokalny akt prawotwórczy w zakres regulacji materii ustawowej.

Gdzie szukać obowiązujących aktów polskiego prawa?

Akty powszechnie obowiązującego prawa ogłaszane są w urzędowych publikatorach:

- Dzienniku Ustaw RP,
- Dzienniku Urzędowym RP – „Monitorze Polskim”,
- dziennikach urzędowych ministrów,
- dziennikach urzędowych urzędów centralnych
- wojewódzkich dziennikach urzędowych (prawo miejscowe).

Akty normatywne i inne akty prawne podlegające ogłoszeniu ogłasza się w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Gdzie szukać obowiązujących aktów polskiego prawa?

- Najbardziej wiarygodnym miejscem jest **Internetowy System Aktów Prawnych** (ISAP): isap.sejm.gov.pl, dostępny ze strony internetowej Sejmu. Baza ISAP zawiera regularnie aktualizowane teksty aktów prawnych opublikowanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej lub Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej („Monitor Polski”). Akty prawne publikowane są wraz z opisami bibliograficznymi, baza ISAP nie zawiera natomiast tekstów aktów prawa miejscowego ani tekstów aktów prawa wewnętrznego.
- Wszelkie programy tzw. informacji prawnej nie są źródłami prawa i nie ponoszą odpowiedzialności za aktualizację i poprawność przepisów w nich zawartych.

Jakie akty prawne są najważniejsze w sprawach dzieci?

- Najważniejszym źródłem prawa w Polsce jest **Konstytucja** i ona też zawiera przepisy o prawach dzieci (art. 72).
- **Konwencja o Prawach Dziecka**, Europejska Konwencja o wykonywaniu praw dzieci, Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, czy Konwencja haska dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę.
- Ustawy, zawierające najważniejsze przepisy, z których można korzystać w postępowaniach sądowych związanych z dziećmi to Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy, Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Cywilnego oraz Kodeks Postępowania Karnego.
- Warto także pamiętać o ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawie o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
- Rozporządzenia ważne w sprawach dzieci to: Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta", czy Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

Analiza prawa obowiązującego

Wykładnia przepisów oznacza interpretację prawa.

Znamy kilka podziałów wykładni.

Analiza prawa obowiązującego

Wykładnia językowa

Wykładnia systemowa

Wykładnia historyczna

Wykładnia porównawcza

Wykładnia celowościowa (teleologiczna)

Wykładnia logiczna

Analiza prawa obowiązującego

Wykładnia rozszerzająca i zwężająca jest związana z relacją między ostatecznym rezultatem wykładni a rezultatem uzyskanym w wyniku zastosowania interpretacyjnych reguł językowych.

Rodzaje wykładni ze względu na moc wiążącą

Wykładnia o mocy powszechnie wiążącej:

1. Wykładnia autentyczna

2. Wykładnia legalna

Rodzaje wykładni ze względu na moc wiążącą

Wykładnia o ograniczonej mocy wiążącej:

1. Wykładnia dokonywana przez organ stosujący prawo lub organ odwoławczy

2. Wykładnia Sądu Najwyższego (SN) podjęta w formie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce lub przepisów, których stosowanie wywołało rozbieżności w praktyce.

Rodzaje wykładni ze względu na moc wiążącą

Wykładnia o ograniczonej mocy wiążącej:

1. Wykładnia dokonywana przez organ stosujący prawo lub organ odwoławczy

2. Wykładnia Sądu Najwyższego (SN) podjęta w formie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce lub przepisów, których stosowanie wywołało rozbieżności w praktyce.

Rodzaje wykładni ze względu na moc wiążącą

Wykładnia niemająca mocy wiążącej:

Wykładnia doktrynalna (zwana też naukową).

Dokonują jej przedstawiciele nauki prawa (dogmatycy i teoretycy) i praktyki prawniczej (np. sędziowie i adwokaci) w tekstach artykułów, glos, monografii oraz innych opracowań naukowych.

Serious Case Reviews - SCR

ĆWICZENIE:

ZRÓBCIE NOTATKI, NA CO
ZWRÓCIĆ UWAGĘ W PROCESIE
RZECZNICTWA

Dziękuję za uwagę i do zobaczenia jutro:)

Agnieszka Kwaśniewska-Sadkowska
agnieszka.kwasniewska@gmail.com